

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vetustas, Sanctimonia, Potentia atque Majestas,
Celsissimae Augustissimaeque, Serenissimorum Ducum
Brunsvicensium Ac Lyneburgensium Domus**

Mader, Joachim Johann

Helmeftadii, 1661

IX. De fundatione aliarum Germaniae Ecclesiarum, à temporibus Karoli Magni, ad Ottonem M., auctoris vetusti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10983

IX.

De fundatione aliarum

GERMANIÆ ECCLESIAŖVM

â temporibus

KAROLI MAGNI ad OTTONEM

MAGNUM,

AUCTORIS INCERTI

Anno Domini DCCLXXII. *Karolus Magnus*, anno regni sui sexto, Episcopatū *Osnabrugensem*, quæ est prima Ecclesia Saxoniarum & Westphaliarum, fundavit in honorem S. Petri Apostoli. Anno Domini DCCXXVII. & anno regni sui XIII. crexit Ecclesiam in *Salinestede*, quæ locus nunc *Osterwieck* dicitur, quæ postea anno XL. in *Halberstad* translata est, in honorem B. Stephani. Anno DCCLXXX. Episcopatum *Mindensem* fundavit in honorem B. Petri, in loco ubi Rex Angarorum *Wedeckindus* castrum habuit, quam multis & diversis privilegijs ac dignitatibus præ alijs Episcopatibus decoravit. Versus.

*En septingentis octuaginta simul annis
Ecclesie Minda locus aptus conditur inde.*

Anno Domini DCCLXXXI. quartum in *Brema* in honorem B. Petri Apostoli fundavit: ubi S. *Wihadum* primum Episcopum præfecit.

Anno Domini DCCLXXXII. sextum in *Bardevvik*, quæ nunc *Verdensis*, in honorem Mariæ & Cecilie, cui S. *Guvibertus* præfuit.

Anno Domini DCCLXXXIII. Septimum in *Schidere*, quæ est villa in Dominio de *Suvalenberge*, quæ postea per *Brunonem* & *Tancwardum* Saxonicos in *Ballerleve* transponitur, & inde per *Hinricum primum* in *Vrese* oppido *Northuringie*, & tandem per *Ottonem Magnum* in *Partinopolin*, quæ est *Magdeborg* transfertur. Versus:

*Dum non gentenus ter denus ducitur annus,
Exiit à Christo, tunc rex Magnus fuit Otto
Magdeborch anno fuit hujus structura secundo.*

Anno Domini DCCLXXXIV. Octavum Episcopatum fundavit in *Mimisgafforde*, quod est Monasterium *Westfaliae*,

paci

pacis & quieti gentis *Christicola*, quam in terras illas duxerat, satagens providere, in honorem S. Pauli Apostoli.

Anno DCCLXXXVI. Nonum in *Aulica Etze*, in honorem S. Petri fundavit, quæ post in *Hildensem* translata est, eo quod reliquæ Mariæ de *Hildensem* in *Aulicam* asportari non poterant, per *Ludovicum* filium suum, anno DCCCXVIII.

Eodem anno idem *Karolus*, scilicet DCCXCVI. solemnem Basilicam *Aquisgrani* in honorem Mariæ fundavit, ad cujus ædificationem à *Roma* & *Ravenna* solempnas marmoreas devehit mandavit gravibus expensis & laboribus.

Anno Domini DCCCXI. Decimum in *Hammonis*, quod est Jovis castrum, quod olim *Hocburch*, nunc vero *Hamburch* dicitur fundavit, in honorem Virginis gloriosæ. Qui postea tempore *Anscharij* Episcopi *Bremensi* conjunctus, Archiepiscopus factus est anno Domini DCCCXXVI. & sic B. *Anscharius* primus fuit Archiepiscopus *Bremensis* & ultimus *Hamburgensis*.

Anno Domini DCCCXIV obiit prædictus *Karolus*, anno vitæ suæ LXXII, regni XLII. Kalendis vero Februarii obiit, & est sepultus in basilica rotunda B. Mariæ *Aquisgrani*, quam ipse fundavit, & postea translatus est. Etiam invenitur quod prædictus *Karolus Magnus* fundaverat quatuor Archiepiscopatus, videlicet & *Treverensem*, *Coloniensem*, *Maguntinum* & *Salzburgensem*. Hic habuit tres filios, scilicet *Ludovicum*, *Pippinum* & *Karolum*. Iste *Ludovicus* post patrem imperavit XXIII annis & anno DCCCXV coronatus est.

Anno Domini DCCCXVIII hic *Ludovicus* primus Ecclesiam *Hildensem* de *Aulica Etze* transtulit Episcopatum & *Guntarium* primum Episcopum præfecit: qui obiit anno Domini DCCCXXVI. & sepultus est in cripta ubi nunc est cellarium in curia Episcopi.

Anno Domini DCCCL Cœnobium *Gandersem* inchoatur

atur per *Ludolfum* quartum Ducem *Saxonia* de progenie *Wedekindi* regis Angarorum, quem *Carolus Magnus* convertit, & à *Wilhado* Episcopo *Bremensi* baptizatus *Wormaria*. Et *Wickbartum* Ducem Christianum qui genuit *Walbertum*, qui fundavit *Wildeshusen* & genuit *Ludolphum* prædictum, qui habuit filiam *Achamoda*, quæ prima *Abbatissa* facta est ibi. Iste *Ludolphus* genuit *Ottonem Brunonem* & *Tanquardum*. *Bruno* Dux urbem *Brunsvick* fundavit, quæ ante *Tanquardevorde* vocabatur, anno Domini *DCCXC*.

Item anno Domini *DCCXGII* Comes *Wolserus* in *Herworde* hortante *Karolo* Magno, & auxilio *Wedekindi* regis Angarorum *Cœnobium Herworde* fundavit & cum toto Comitatu dotavit.

Anno Domini *DCCXCIII*. *Alkquvinus* instructor *Karoli* Magni Anglicus genere studium de *Roma Parisos* in Franciam transtulit auctoritate *Caroli*, & illius fundatores erant quatuor monachi discipuli venerabilis *Beda*, videlicet *Rabanus*, *Alkquvinus*, *Claudus* & *Johannes Schotus*.

Anno Domini *DCCCXXV*. Primo incepit Comitatus *Flandrie* per *Ludericum* primum Comitem, qui videlicet *Flandriam* vacuum, incultam, & nemorosam occupat, etiam primus Comes existens.

Anno Domini *DCCCLXV* *Hollandria* comitatus primo incepit. Nam *Carolus Calvus* Rex *Franciae* *Thidericum* primum Comitem fecit qui postea *Eghmun* fundavit.

Anno Domini *DCCCXVI*. *Monasterium* in monte *Luzeborch* fundatum est ab *Ottone* Duce *Saxonum*, hortante enim ad hoc *Wickberto* Episcopo *Verdensi*.

Anno Domini *CICCCIII* Incepit dominum de *Hoya*.
Versus: Mille post annis duo CC. Domini celebrantes
Sicut asseritur, cum tribus associatur
Hoya dominium sumit initium. An-

Anno Domini DCCCXIV Ecclesia *Verdensis* quæ prius fundata erat in *Bardevvick* per unum de LXXII. discipulis Christi nomine *Egistium* qui de *Treveris* venerat & est ibidem martyrisatus. Et dicitur quod hæc civitas *Bardevvick* erat ante Romam CCXXXVI annis. Et in monte proximo *Cæsar Julius* auream statuam erexerat in honorem *Dæ Luna*, quæ ab incolis colebatur, & adorabatur usq; ad adventum *Egistii*, vel secundum aliquos usq; Episcopus *Verdensis* *Rupertus* tale idolum fregisse dicitur, & ibidem monasterium in honorem *Mariæ & Michaelis* construxit. Hæc Ecclesia *Bardevvick* isto anno translata est in *Verden*. Fuerunt autem hæc duæ civitates primæ in tota *Almania*, quæ ædificatæ fuisset dicuntur VII anno *Abrahæ*, ante *Romam* cloccannis.

Anno Domini DCCCXLVI Sanctus *Ancharius* Episcopus *Hamburgensis* Ecclesiam *Rameßlauu* fundavit.

Anno Domini DCCCL Cœnobium *Gandersem* inchoatur per *Ludolfum* quartum Ducem *Saxonie* de progenie *Widekindi* ut dictum est.

Anno Domini DCCCXXV. *Henricus* primus Rex *Romanorum* Dux *Saxonie* natus, qui solvit *Saxones* à tributo *Vngarorum*, & misit ipsis pro tributo canem præscisum auribus & cauda, propter quod *Vngari* miserunt contra eum CXX millia virorum usque *Lichen* in *Thuringiam*, quos idem Rex, & *Saxones* à tributo liberat, anno DCC CCXXX.

Idem Rex *Henricus* castrum *Misnæ* ædificavit & *Goslar*: & mineralia in monte invenit, qui dicitur de *Ramesberch*. Item *Quvedelingborch* urbem, & ibidem monasterium gloriosum construxit, & fecit *Abbatissam* primam suam filiam.

Anno Domini DCCCCXXXVIII *Otto* primus, filius
hujus *Hinrici* urbem *Magdeborch* ædificavit.

Nota *otto* sunt *ætates mundi*: *Prima* ab Adam usque ad
Noë, à Noë usq; ad Abraham, ab Abraham usq; ad Moy-
sen, à Moyse usque ad David, à David usque ad Christum.

Sexta usque ad finem mundi, *Septima* morientium
& *octava* resurgentium.

De